

PODANAŠNENJE PASTORALNE METODOLOGIJE

Dr Raimondo SPIAZZI

1. Koji je danas temeljni zahtjev pastoralne formacije klera? Taj je potrebit svećeniku u čitavu njegovu pastoralnom djelovanju na terenu. Taj se zahtjev može sažeti u ovim točkama:

a) teologiju učiniti životnom u njenoj *sapijencijalnoj ulozi*, a ta je iznad one strogo znanstvene, napose, iznad one strogo skolastičke uloge. Sapijencijalna uloga jest uloga života te služi ne samo za kontemplaciju i za duhovni život, nego i za praktično usmjerivanje ljudskih čina i na čisto pastoralnom području;

b) antropološke znanosti integrirati u teologiju. Te su: psihologija, sociologija, pedagogija itd. To integriranje omogućit će svećeniku da spozna subjekt-čovjeka na kojega želi djelovati. Na taj način pastoralni postupci neće se odvijati van granica realnosti, niti će biti osuđeni na neuspjeh radi slaba prodiranja u smisao čovjeka, društva i historijskog razvoja.

2. Ovaj nam se zahtjev nameće nadasve u odnosu na poseban problem: današnji odnos između crkvene organizacije i socioloških prilika našeg vremena.

Svima je poznato kako danas župa prolazi kroz krizu. Ona se osjeća izoliranom od velikog dijela vjernog naroda. Jedan od razloga te krize nalazi se u činjenici da danas, malone posvuda, župa ostaje zatvorena u određenom teritoriju. Suvremeni pak fenomen udruživanja (asocijonistički fenomen) uvjetovan je poznatim faktorima industrijalizacije, urbanizacije, socializacije i umasevljivanja. Kako se on pojavljuje? On se ne odvija prema prostornim granicama, nego radije prema homogenosti interesa, težnji, pripadanja određenoj klasi.

I tako dolazimo do druge pojave, naime do pojave mnogostrukih društvenih skupina. Te skupine prelaze okvire tradicionalnih oblika zajednice, i pojavljuju se na svim područjima, ne isključujući ni religiozno ni crkveno područje. Do danas još ne možemo reći da se našlo rješenje problema odnosa između tradicionalne zajednice, tj. župe, i novih grupacija građana bilo na profanom, bilo na religioznom području.

Izgleda da će još trebati mnogo razmišljanja, proučavanja i eksperimentiranja u svrhu da se nađe prikladno rješenje. Ono mora voditi računa o trajnoj solidarnosti primarne zajednice, tj. župe sa svim njenim djelovanjem i sa svim njenim službama, ali isto tako će morati voditi računa o tome kako će se ta primarna zajednica integrirati s ostalim komunitarnim kršćanskim zajednicama i zajednicama pastoralne službe. Te zajednice imaju specifično obilježje prema društvenim skupinama, npr. radnici, studenti, intelektualci itd. Važan je taj kriterij i njega treba slijediti i u tzv. misijama u kršćanskom narodu.

Sav ovaj pothvat treba da se odvija unutar granica dijeceze kao Crkve u određenom prostoru. I mora se odvijati pod direktivama biskupa uz pomoć pastoralnog savjeta, u duhovnom jedinstvu i u suradnji između klera i laikata, dijecezanskog i redovničkog klera, u suglasnosti s ostalim Crkvama u istoj državi i u sveopćoj Crkvi.

3. Uvijek nam se nameće i jedan drugi zahtjev. Tom razlogu treba prilagoditi čitav posao metodološkog podanašnjeja pastoralnog rada. On se sastoji u tome da se formiraju autentične i dosljedne kršćanske savjesti, jer danas je više nego ikada potrebno da se u čovječjem srcu učvrste točke otpora, obrane i duhovnog zračenja.

Kako doći do savjesti? Ima mnogo putova. To su tradicionalni oblici dijeljenja sakramenata i poučavanja (prikladno usavršenih), ali u te putove spada i mudra upotreba društvenih komunikacionih sredstava kao i formiranje javnog mnijenja da se otvori, te bude naklono kršćanskoj vjeri i moralu. U svakom slučaju treba se osvrnuti na dva glavna zahtjeva:

a) slijediti metodu prijateljstva i dijaloga;

b) ići za tim da se dopre do najdubljih osjećaja ljudske duše, osjećaja koje možemo nazvati po *prirudi kršćanskima*, da se oni uzdrže i razvijaju prema zahtjevima nadnaravnog života.

SUMMARIUM

Quid faciendum ut methodus pastoralis hodiernis rerum adiunctis respondeat? Fundamentalisis exigentia imponitur duplex: theologiam ipsam quoad munus eius sapientiale vitalem reddere, necnon scientias antropologicas in theologiam integrare. Non facile est hanc exigentiam in praxim deducere ob traditionalem formam organisationis paroecialis, nam homines hodie non iam determinato territorio, potius communibus coadunantur negotiis, officiis, tendentiis. Quaerendae igitur novae viae, nec umquam obliviscendum ut conscientiae debeant formari in spiritu christiano authentico, reformando ipsum cor. Ad cor autem non patet accessus nisi via amiciciae, dialoghi, ut excitentur ac evolvantur intimi illi sensus animae, qui naturaliter christiani et ipsi, sicut et anima, dici possunt.